

บทที่ 3

วิธีการวิจัย

การวิจัยเรื่องการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมในกรุงเทพมหานครเป็นกาวิจัยและศึกษาการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมของมุสลิมในกรุงเทพมหานคร ครอบคลุมถึงการใช้โดยไม่มีกฎหมายรองรับ การขาดองค์การบริหารที่ชัดเจนในด้านของเอกสารและสถานที่ รวมถึงความรู้ความเข้าใจของมุสลิมในกฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรม วิธีการวิจัยอันประกอบด้วยประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง เครื่องมือการวิจัย การเก็บรวบรวมข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร กรรมการอิสลามประจำมัสยิด ครูสอนศาสนาจากโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานคร นักวิชาการที่เป็นผู้รู้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรม มุสลิมและมุสลิมะฮ์ที่อยู่ใกล้มัสยิดในบริเวณ 500 เมตร ในกรุงเทพมหานคร

กลุ่มตัวอย่าง

1. คณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจำนวน 30 คน ทำการเลือกเจาะจงกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ประชากรคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครหรือเลขานุการ รองประธานคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครจำนวน 2 คน และกรรมการจำนวน 4 คนจากคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร รวมกลุ่มตัวอย่าง 7 คน

2. คณะกรรมการในกรุงเทพมหานครจำนวน 161 มัสยิด แบ่งตามการบริหาร มัสยิดของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 6 เขตดังนี้

เขตที่ 1. ประกอบด้วยเขตดุสิต บางคอแหลม บางรัก ปทุมวัน ป้อมปราบฯ พญาไท พระนคร ยานนาวา ราชเทวี สาทร มีมัสยิดที่ตั้งอยู่ในเขตนี้จำนวน 22 มัสยิด

เขตที่ 2. ประกอบด้วยเขตคลองเตย ประเวศ พระโขนง วัฒนา สวนหลวง มีมัสยิด ที่ตั้งอยู่ในเขตนี้จำนวน 27 มัสยิด

เขตที่ 3. ประกอบด้วยเขตคันทันยาว จตุจักร ดินแดง บางกะปิ บึงกลุ่มลาดพร้าว วังทองหลาง สะพานสูงและห้วยขวาง มีมัสยิดที่ตั้งอยู่ในเขตนี้จำนวน 23 มัสยิด

เขตที่ 4. ประกอบด้วยเขตคลองสามวา มีนบุรี ลาดกระบัง มีมัสยิดที่ตั้งอยู่ในเขตนี้ จำนวน 27 มัสยิด

เขตที่ 5. เขตหนองจอก มีมัสยิดที่ตั้งอยู่ในเขตนี้จำนวน 40 มัสยิด

เขตที่ 6. ประกอบด้วยเขตคลองสาน จอมทอง ตลิ่งชัน ทุ่งครุ ธนบุรี บางกอกน้อย บางกอกใหญ่ บางขุนเทียน บางพลัด ราชบุรีณะ หนองแขม มีมัสยิดที่

ตั้งอยู่ในเขตนี้จำนวน 22 มัสยิด (ข่าวสารสำนักจุฬาราชมนตรี ทำเนียบรายชื่อมัสยิดแห่งประเทศไทย ประจำปี 2544)

วิธีการการเลือกกลุ่มตัวอย่างจะใช้วิธีการเลือกเจาะจงในเขตที่ 1 และเขตที่ 6 เพราะมีมุสลิมน้อยเขตละ 2 มัสยิด รวม 4 มัสยิด และจะใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่ายด้วยการจับสลากในเขตที่ 2, 3, 4 เขตละ 2 มัสยิดและเขตที่ 5 จำนวน 3 มัสยิด รวม 9 มัสยิด รวมกลุ่มตัวอย่างมัสยิดจำนวน 13 มัสยิด กลุ่มตัวอย่างที่เลือกจากคณะกรรมการมัสยิดจาก 13 มัสยิด ได้แก่ อิหม่าม คอเต็บ บิหลั่น รวมกลุ่มตัวอย่างจากคณะกรรมการทั้งสิ้น 39 คน

3. ครูสอนศาสนาจากโรงเรียนสอนศาสนาอิสลามในกรุงเทพมหานครจำนวน 5 โรงเรียน โดยจะเลือกกลุ่มตัวอย่างจากครูใหญ่และจากครูที่จบการศึกษาด้านศาสนาจากต่างประเทศโรงเรียนละ 2 คน รวมกลุ่มตัวอย่างจากโรงเรียนสอนศาสนาจำนวน 15 คน

4. นักวิชาการที่เป็นผู้รู้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมจำนวน 4 คนที่มีภูมิลำเนาอยู่ในกรุงเทพมหานครโดยวิธีการเลือกแบบเจาะจง

5. มุสลิมและมุสลิมะฮฺ เลือกกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมุสลิมและมุสลิมะฮฺที่อยู่ใกล้มัสยิดในบริเวณ 500 เมตร โดยวิธีการเจาะจง 3 คนจากแต่ละมัสยิดที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง 13 มัสยิด รวมกลุ่มตัวอย่าง 39 คน แยก เป็นมุสลิมชาย 13 คน มุสลิมะฮฺหญิง 26 คน และมุสลิมและมุสลิมะฮฺทั่วไปอีก 8 คน ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างมุสลิมและมุสลิมะฮฺจึงมีจำนวน 47 คน รวมจำนวนกลุ่มตัวอย่างทั้งสิ้น 112 คน

วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลต่างๆ ดังนี้

1. ข้อมูลเอกสาร เป็นข้อมูลเกี่ยวกับกฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรม โดยศึกษารายละเอียดของกฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมตั้งแต่การตายของเจ้าของ

ทรัพย์สินมรดก ทรัพย์สินที่เป็นมรดก สิทธิที่เกี่ยวข้องกับกองมรดก ผู้มีสิทธิในการรับมรดกและรายละเอียดของพินัยกรรม

ข้อมูลต่างๆเหล่านี้จะศึกษาจากอัลกุรอาน อัลหะดีษ ตำราและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับกฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรม

2. ข้อมูลภาคสนาม เป็นข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมด้วยองค์การบริหารการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมโดยไม่มีกฎหมายรองรับ การใช้โดยขาดความรู้ความเข้าใจของมุสลิมในกรุงเทพมหานคร ซึ่งข้อมูลเหล่านี้ได้มาโดยวิธีการสัมภาษณ์ประกอบแบบสอบถามกลุ่มตัวอย่างดังกล่าวจำนวน 112 คน โดยจะสร้างแบบสอบถามที่ครอบคลุมถึงลักษณะการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรมอุปสรรคในการใช้ และความรู้ความเข้าใจในการใช้กฎหมายอิสลามลักษณะมรดกและพินัยกรรม

การเก็บรวบรวมข้อมูล

สำหรับการเก็บรวบรวมข้อมูลนั้นประกอบด้วย

1. นำหนังสือขอความร่วมมือจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ไปยื่นต่อกลุ่มตัวอย่างผู้ให้ข้อมูล อันประกอบด้วยประธานคณะกรรมการ รองประธาน เลขานุการของคณะกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครและครูสอนศาสนาอิสลาม นักวิชาการมุสลิมและมุสลิมะฮ์ในกรุงเทพมหานคร

2. ขอหนังสือรับรองและขอความร่วมมือจากประธานกรรมการอิสลามประจำกรุงเทพมหานครไปยื่นต่ออิหม่าม คอเต็บ บิหลั่นและกลุ่มตัวอย่างที่เป็นมุสลิมทั้งไป ข้อมูลที่ได้มาจากกลุ่มตัวอย่างได้มาจากการสัมภาษณ์หลังจากตรวจสอบความสมบูรณ์ของข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์ตามขั้นตอน.

3. แบบสอบถามที่ส่งไปให้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 112 ชุด แต่ผู้วิจัยเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างได้ 111 ชุด คิดเป็นร้อยละ 99.11

การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลใช้โปรแกรมสำเร็จรูป SPSS for window สถิติที่ใช้มีความถี่ ร้อยละ และค่าเฉลี่ย และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน การนำเสนอข้อมูลจะนำเสนอเชิงพรรณนา เพื่อตอบคำถามวิจัยที่กำหนดไว้